

تأثیر شرایط استرس‌زای حسابرسان بر کیفیت حسابرسی: شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران

مجتبی توکلی طرح‌های^{۱*}، کیومرث بیگلر^۲ و رسول لطفی^۲

^۱ کارشناس ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی تاکستان، ایران

^۲ موسسه آموزش تاکستان

چکیده

ماهیت پیچیده حسابرسی نشان می‌دهد که انجام حسابرسی ذاتاً نیاز به قضاوت و تصمیم‌گیری دارد؛ این امر باعث می‌شود نتایج تحت تاثیر ویژگی‌های تصمیم‌گیرندگان قرار گیرد. تنش کاری فردی به وسیله اثرات ترکیبی فشار زمان، حجم کار، کنترل هزینه، ارزیابی عملکرد، خطرات قانونی و مسئولیت‌ها، ایجاد می‌شود. این استرس، همراه با فرسودگی شغلی، بر فعالیت‌های روانشناختی حسابرسان و تصمیمات رفتاری تاثیر می‌گذارد که به نوبه خود بر کارایی و کیفیت حسابرسی تاثیر می‌گذارد. بر این اساس با توجه به اهمیت شرایط استرس‌زای حسابرسان و تأثیر آن بر کیفیت حسابرسی، هدف پژوهش حاضر بررسی تاثیر استرس حسابرسی بر کیفیت حسابرسی است. برای این منظور نمونه‌ای شامل ۱۰۶ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۷ ساله ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۵ مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد استرس حسابرسی به‌تنهایی نمی‌تواند کیفیت حسابرسی را تحت تأثیر قرار دهد، اما در حسابرسی نخستین (یا ممیزی اولیه) تأثیر استرس حسابرسی بر کیفیت حسابرسی معنادار بوده است. بر این اساس کاهش استرس حسابرسی، با در نظر گرفتن عواملی چون تخصص حسابرسی در صنعت، تعیین حداکثر تعداد مشتریان در دوره‌های با حجم حسابرسی بالا و غیره می‌تواند منجر به کاهش استرس حسابرسی بخصوص در ممیزی‌های اولیه گردد.

واژه‌های کلیدی: استرس کاری حسابرسی، کیفیت حسابرسی، حسابرسی نخستین، تخصص حسابرسی.